

MÅL NR 11849-09

XX m.fl. ./ **Stockholms kommun genom dess exploateringsnämnd**

Exploateringsnämnden har av Länsrätten i Stockholms län förelagts att yttra sig med anledning av laglighetsprövning av nämndens beslut den 14 maj 2009 § 8 Slussen – Ställningstagande inför fortsatt arbete.

Med anledning härav får nämnden anföra följande.

Yrkande

XX m.fl., nedan klagandena, har yrkat att exploateringsnämndens beslut ska upphävas.

Det överklagade beslutet

Exploateringsnämnden beslutade den 14 maj 2009 att godkänna redovisningen av genomfört arkitektuppdrag och ge exploateringskontoret i uppgift att medverka i Slussenområdets planläggning.

Överklagandet

Klagandena har som grund för laglighetsprövningen anfört att exploateringsnämndens beslut strider mot 8 kap. 1-2 §§ kommunallagen som anger att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet samt god avkastning och 5 kap. 26 § kommunallagen avseende beredningskravet. Vidare strider beslutet mot 1 kap. 1 §, 2 kap. 1-2 och 4 §§ i plan- och bygglagen och mot 6 kap. 12 § i miljöbalken.

Inställning och bemötande

Exploateringsnämnden bestrider yrkandet om att beslutet ska upphävas.

Sedan flera år tillbaka pågår arbetet med att planera för en ombyggnad av Slussen. Efter att flera arkitekttävlingar genomförts fattade kommunfullmäktige i slutet av 2005 ett inriktningsbeslut om två inriktningar, dels ”Nya Slussen” och dels ”Nybyggt bevarande”. Dessa var under hösten 2007 föremål för programsamråd. Efter att stadsbyggnadsnämnden beslutade att gå vidare med förslaget ”Nya Slussen” har fem arkitekter arbetat med att utveckla förslaget. Dessa förslag presenterades hösten 2008 och har därefter utvärderats inför beslut i stadens exploateringsnämnd, stadsbyggnadsnämnd och trafik- och renhållningsnämnd i maj 2009. Avsikten är att kommunfullmäktige senare i år ska ta ställning till ett förslag på genomförandebeslut för Slussenområdet.

Klagandena har gjort gällande att gruppledarna för m, fp och kd, genom att ha gått ut vid en presskonferens den 17 april 2009 och meddelat hur omdaning av Slussen ska gå till, har föregripit handläggningen och styrt in beslutsfattandet i nämnden mot en lösning med åsidosättande av andra lösningar. Detta skulle enligt klagandena strida mot 8 kap. 1-2 §§ i kommunallagen som anger att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och att kommunen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses.

Inledningsvis vill nämnden framhålla att bestämmelserna i 8 kap. 1-2 §§ kommunallagen har karaktär av målsättningsregler och därmed inte torde kunna läggas till grund för en domstolsprövning av det nu aktuella beslutet. För det fall att länsrätten gör en annan bedömning vill nämnden anföra följande.

Det nämnden hade att ta ställning till i det överklagade beslutet var den redovisning av genomförda arkitektuppdrag som presenterades av exploateringskontorets, stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets tjänstemän i ett gemensamt tjänsteutlåtande. För att kunna fortsätta arbetet med att ta fram detaljplan föreslog kontorens tjänstemän att nämnden som utgångspunkt för det fortsatta arbetet skulle välja ett av de inlämnade arkitektförslagen. Klagandena har inte anfört några skäl till varför det skulle strida mot 8 kap. 1-2 §§ i kommunallagen att vid det här skedet i processen rikta in utredningsarbetet mot ett alternativ. I och med det dåliga skick som Slussen befinner sig i idag är det viktigt att projektet kan slutföras som planerat. Mot bakgrund av detta bestrids att nämndens beslut står i strid med bestämmelserna om god ekonomisk hushållning och god medelsförvaltning. Att gruppledarna dessförinnan tagit del av och presenterat tjänstemännens förslag för allmänheten kan inte anses ha någon betydelse för lagligheten av nämndens beslut.

Klagandena har vidare gjort gällande att instyrandet av omdaning av Slussen på ett enda alternativ strider mot 1 kap. 1 §, 2 kap. 1-2 och 4 §§ i plan- och bygglagen. Enligt klagandena strider även beslutet mot grundprincipen i 6 kap. 12 § miljöbalken som anger kraven på en miljökonsekvensbeskrivning.

Nämnden gör i första hand gällande att dessa frågor inte kan prövas inom ramen för laglighetsprövning eftersom det finns särskilda föreskrifter om överklagande i plan- och bygglagen respektive miljöbalken. I andra hand gör nämnden gällande att dessa frågor inte kan prövas inom ramen för den här laglighetsprövningen eftersom de inte var uppe för prövning i nämnden vid sammanträdet den 14 maj 2009. Nämnden vill dock med anledning av vad klagandena gör gällande anföra följande.

Ombyggnaden av Slussen är ett omfattande projekt som innefattar en rad olika utredningar och beslut. Inom ramen för planarbetet pågår arbetet med att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning. Vidare bedrivs utredningar som ska ligga till grund för kommande miljödömmar, dels för att få tillstånd att bygga i vatten och dels för att bereda möjlighet att kunna tappa ut mer vatten ur Mälaren. Det bör dock noteras att arbetet med dessa frågor fortfarande pågår och att några slutgiltiga beslut ännu inte fattats.

Slutligen har klagandena gjort gällande att ärendet, i strid med 5 kap. 26 § kommunallagen, inte beretts tillräckligt eftersom gruppledarna för m, fp och kd lovat en utredning av ett alternativ till omdaning av Slussen som innebär nergrävning av tunnelbanan.

När det gäller ärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige finns det formella krav på beredning i 5 kap. 26 § kommunallagen. För nämnder däremot finns det inte något krav på att deras ärenden ska beredas på något särskilt sätt utan nämnden har full frihet att avgöra om och i så fall i vilka former ärenden ska beredas (se prop. 1990/91:117 s. 200). I ett mål om laglighetsprövning kan domstolen således inte pröva beredningens kvalitet eller allsidighet. Nämnden vill dock ändå anföra att handläggningen och beredningen av ärendet har skett på sedvanligt sätt. Av det gemensamma tjänsteutlåtandet framgår dessutom att kontoren i samarbete med SL har utrett frågan om en nedgrävning av tunnelbanan och att SL uppdragit åt konsulter att studera de tekniska förutsättningarna för en nedgrävning samt vilka konsekvenser ett sådant alternativ skulle få.

Vad klagandena i övrigt har anfört rör frågor om lämplighet och kan därför inte prövas inom ramen för en laglighetsprövning. Sammanfattningsvis har klagandena inte anfört någon

omständighet som kan medföra att nämndens beslut ska upphävas på någon av de grunder som anges i 10 kap. 8 § kommunallagen. Överklagandena ska därför avslås.
